

Ki az Úr a háznál?

Lekció: Dán 6,1-18 / Textus: Dán 6,19-29

2017. november 5.

Ki az Úr a háznál? – Ez a kérdés a mai vasárnapon és az igehirdetésben. Mert ebben a mai történetben is ez a kérdés: Ki az Úr a háznál? A felolvasott szakaszban a kormányzók és a főkormányzók csak arra tudtak gondolni, hogy Dániel nekik irritáló és dühítő, útjukban van, ők akarnak az urak lenni a házban, el kell pusztítani. Dániel csak arra tudott gondolni, hogy hiába minden rendelet, ő töretlenül imádkozni fog. Nem érdekli ki az babiloni úr a háznál, ő imádkozik. És végső soron mind ebben a fejezetben mind Dániel egész könyvében azt látjuk, hogy Isten újra és újra hatalmasabb minden uralkodónál, mindegy, hogy az milyen rabszolgaságba hajtja a népet, mindegy, hogy összeesküvéseket szerveznek a népe ellen. Isten hatalmasabb minden korban, így a babiloni korban is a királynál.

Ki az Úr a háznál?

Ismerjük a mondásokat, Amire a legtöbbet gondolsz azzá válsz, amit eszel azzá leszel. Így tovább, de a lényeg, hogy meghatároz minket az, amire a legtöbbet gondolunk, ami a legközpontibb az életünkben. Mint ahogy a történetben is különböző fókuszok vannak, számunkra is különböző lehetőségek adóttak, hogy mi foglalja le a gondolatainkat. Van Úr a mi házunk táján is, a kérdés, hogy ki vagy mi? Mert aki a legtöbbet lefoglalja a gondolatainkat az lesz az Úr. Sőt nem az lesz, hanem az az Úr a házunknál. Miért – mert lefoglalja a gondolatainkat, idővel megkötözi azokat és e körül fogunk járni. Hogy lehet megoldani, hogy lehet továbblépni. Ez kerül fókuszba és beszűkül a látótér. Ha ez a főnökünk, akkor az, hogy vele milyen viszonyban vagyunk, de lehet a munkahelyünk kihívásai, az ország jelenlegi helyzete, vezetése, lehet valamilyen vágy, és lehet családi, kapcsolati kérdés is ez. Ezek nem feltétlenül rossz dolgok, de mint a történetben, itt nekünk is el tudják venni a fókuszot. Amennyiben pedig a gondolataink középpontjában ezek vannak, akkor csak azon gondolkodunk, hogy miként győzhetnénk le őket, de azt, hogy kivel azon nem. Mert önmagunk és a probléma kerül fókuszba. És nem si jut eszünkbe, hogy Istent hívjuk ebben segítségül. Dániel könyvében ezek a nemesurak, de a király is tudott arról, hogy van ez az Isten, Sedrákot, Misákot, Abbednégót ő szabadította meg pár fejezettel ezelőtt az égő tüzes kemencétől. Tudnak róla, mégis kívül áll a fókuszukon. Ki az Úr a háznál? Kicsoda számunkra Isten? Hatalmasnak tartjuk vagy csak történetek szólnak erről? Dániel életében, neki van minden hatalma mindenki felett függetlenül attól, hogy milyen hatalmas is ő. Dániel ebben hisz is, ezért szabadul meg. Nézzük meg ma, hogy ki az Úr a háznál. Segít nekünk ebben négy pont:

- Ki az Úr a háznál Babilonban?
- Miért lényeges, hogy ki az Úr a háznál?
- Hogy lesz Úr a háznál?
- Mit jelent, hogy ki az Úr a háznál?

Ki az Úr a háznál Babilónban?

A kormányzókat, főkormányzókat dühíti és feszélyezi Dániel makulátlansága. Nem tudják elviselni a jelenlétét és meg akarnak szabadulni, mert frusztrálja őket, hogy egy náluk jobb, de idegen ember van az ország élén. Ők akarnak lenni az urak. Ehhez hívják segítségül a törvényeket, a szokásokat és

a ravaszságukat. Mivel az ország ügyeinek terén nem tudnak belekötni, ezért a hitében próbálják meg. Minden gondolatukat a hatalomra jutásuk, a probléma elsöprése, és a Dániel iránti gyűlölet tölti ki. Eddig látnak összesen. Ez a fajta gyűlölet többször előjön a Bibliában, mert ilyen az ember. Így gyűlöli Káin testvérét Ábelt, Saul Dávidot és Józsefet a testvérei. Ahogyan pedig az 1 János 3:15 is fogalmaz – „Az igazi gyűlölet mindig gyilkol.” – így hát ők is merényletre készülnek Dániel ellen. Az ember alaptulajdonsága, hogy ösztönösen túl akar élni, és felül akarja élni a másikat. A kor egyik jelszava, hogy a versengés előnyös, mert mindenkit egészségesen indít és motivál, hogy előrébb lépjen. Ez pedig a fejlődés alapja. Az ember szíve olyan, hogy szeretne különb lenni, kitűnni, előrébb kerülni. Nem tud az ember ma se másmilyen lenni. Kitalálunk mindent, megvan a magunkhoz való eszünk, elrendezzük az élet szálait, ahogyan lehet, összefogunk azokkal, akik a mi oldalunkon állnak. A terv jó a kormányzók részéről. Ki van találva, a király is törbe csalva, Dániel is csapdába esve. „Mindennel számoltak az összeesküvők, csak Istennel nem” (Ablonczy Dániel). Míg az ő szemükben a hatalom megszerzése az Úr, a másik elvesztése, addig figyelmen kívül hagyják Istent. És azt tapasztaljuk meg a történetben, hogy csak azzal nem számoltak, hogy van szabadulás, van egy Babilónnál nagyobb hatalom, ami az oroszlánok száját is képes befogni. ÉS mivel ez nem volt a látóterükben elbuknak a küldetésükben.

Mindezt látja a király. Számára az a fontos, hogy megpróbálja helyrehozni a rászédését. Ő viszont – olvashatjuk – „napnyugtáig azon fáradozott, hogy mentse meg őt.” A megmentés, a szabadítás kerül a fókuszba. Gyorsan meg is vizsgálja milyen lehetőségei vannak. Ő a leghatalmasabb, befolyása van. Ott vannak számára a törvények és a hagyomány, a szokás. Viszont ezek megmásíthatatlanok. És a legnagyobb uralmú ember hatalma itt véget ér. Nem tud mit tenni. Úrrá vált az az életében, hogy befolyásával, tehetségével eljutott idáig, de itt nincs tovább, itt meg vannak kötve a kezei. Mennyire könnyen megfojtja az embert a szokás, a hagyomány, ha annál nincs nagyobb úr. Mert, ha az van középpontban, hogy ezt így szoktuk, erre csak ez az egy megoldás lehet az életben, a vitában, a konfliktusban, a másik emberrel szemben, akkor leszűkítjük a lehetőségeket. Csak a törvény, csak a megszokás. Pont ezt mondja Jézus is olyan sokszor az írástudóknak, nép értelmiségének, hogy a törvényt teszitek a középpontba, pedig az lett az emberért, nem az ember a törvényért. És hiába hát a bánat itt a király részéről. Erre mondja Spurgeon: „Egy szemernyi hit többet ér, mint egy hordó könny” – látva, hogy Dárius király mennyire próbálkozik. Nem a próbálkozásra van itt szükség, hanem hitre.

Sokszor hangzik az a mondat, hogy a hit a gyengéknek, elesetteknek való csak. Ha megnézzük Dánielt, kevésbé mondhatjuk el róla, hogy azért hitt, mert gyáva és gyenge volt. Azért vállalta az imádkozást nyitott ablaknál és azért tette, pedig tudott a rendeletről, mert félt. Azért volt az oroszlánok vermében is hite, mert gyáva volt. Dániel nem gyenge, hanem biztos abban, hogy az ő élete Isten kezében van. A már nagyon idős, 80 év körüli Dániel vezérmondata ez lehetne Mikeás könyvéből (7:8): „Ne örülj ellenségem, elestem bár, de felkelek.” Ki az Úr a háznál?

De Miért fontos, hogy ki az Úr a háznál?

Megint közmondással válaszolva erre a kérdésre: Mert aki másnak vermet ás, maga esik bele... Miért fontos, hogy ki az Úr a háznál? Mert észrevétlenül magunknak ásunk vermet azzal, hogy állandóan kitűzünk olyan dolgokat az életben magunknak, ami Úr lehet. És ezek félreértés ne essék sokszor,

legtöbbször pozitív dolgok, amik előrébb visznek, vagy pozitívnak érezzük, de mind háttérbe szorítják azt, hogy kinél is van végső soron a legnagyobb hatalom, ki az, aki mindezek felett van.

Mert hiába várjuk a hatalmat olyan sok dologtól, ezek mind csak részei a valódi hatalomnak. Isten királyságának. Sosem egészei. Mert nincs hatalma semmilyen pozíciónak, kapcsolatnak, pénznek, befolyásnak arra, hogy emberek házasságát, emberek egészségét, emberek kapcsolatait meggyógyítsa. Erre senkinek nincs hatalma. Hiába érzük el bármelyiket, nem lesz hatalma arra, hogy gyógyítás, sebek bekötözése, emberek újjászületése, átformálódása történjen. Ezek sebkezelések, az Úrnál pedig hatalom van arra, hogy akár a halál felett is Úr legyen, akár betegségek legyőzője legyen, akár életadó legyen. Amennyiben mégis ki akarjuk próbálni, hogy én vagyok az Úr a háznál, akkor a bizalmunkat nem Istenbe, hanem magunkba vetjük. És az első jele annak, hogy nem Isten az Úr a háznál az, hogy fölöslegessé válik az imádság. Kihűl, megszűnik. Mert, ha nem Isten az Úr az életemben, minek kérnék tőle bármi, miért lenne fontos számomra az ő akarata, terve, cselekedete. Miért hívnám, kérném egy adott szituációban a segítségét. Miért gondolnám, hogy segít vagy hatalma van, ha nem is tekintem hatalmasnak. Miért tudna gyógyítani, életet adni, vigasztalni, csodát tenni, meghallgatni, ha ezt nem is hiszem. Az imádság értelmét veszti, ha nem Isten az Úr a háznál. Dániel viszont imádkozik, hisz, hiszi, hogy ez lényegesebb mindennél. És Isten cselekszik az életében. Nem tudunk mi sem mást tenni, mint csak őszinték lenni. Istenem rád vagyok utalva, hiába választok más urakat magamnak, kérlek cselekedj, kérlek legyen meg a te akaratod, legyen úgy, ahogyan te akarod. Azért legyen úgy, mert Úrnak tartalak, bölcsnek, mindenhatónak tartalak, aki képes Úr lenni. Legyen meg a te akaratod, uram cselekedj, cselekedj, mert rád vagyok utalva. Másra nem tudok. Ebben a kapcsolatban van bizalom, és van ráutaltság. Bizalom nélkül viszont halott vallási játszám az egész. Ha maradunk a fő kérdésünk képénél, akkor azért fontos ez, mert nemcsak az a kérdés, hogy ki az Úr a háznál, de az is, hogy kié az a ház?! Láthatjuk a történetben, hogy Isten nemcsak Jeruzsálem felett, nemcsak a saját népe felett, de minden kor leghatalmasabb birodalmai felett is győzedelmeskedik és hatalma van. Hatalma van nemcsak egy darab családban, egy munkahelyen, egy Budapestnyi városban, hanem mindenhol a föld egész kerekiségén ugyanígy emberek, életek tekintetében. Dánielt az élő Isten még az orozlánok verméből is kiszabadította, az ellenségei meg a teljes győzelmük biztos tudatában is elpusztultak.

Hogy lesz Úr a háznál?

Dániel életében egy csodával. Feltámadással. Azzal, hogy bár halál volt minden esetben egy ilyen büntetés eredménye, itt mégis élve jött ki Dániel. Még a király is azt mondja erre: az élő Isten szolgálja vagy, felismeri az élő Istent a hatalma által. Úr lett a háznál Isten, mert Dániel számára az elejétől tiszta volt, hogy az ajándékait – álomfejtés, álomlátás, bölcsesség, kiválasztás ezekre a feladatokra nem az ő érdeme, hanem Isten gondviselése. Dániel tudja, hogy mindent tőle kapott. Nevének jelentése is ez: Isten az én igazságom, Isten az igazság. Ő az, aki ad, ő az, aki tudja, hogy miért ad és miért vesz el. A 23. versben mondja is a királynak, hogy Isten ártatlannak találta őt, számára pedig ez volt a lényeg és ebben lehetett közben is biztos. Dániel tehát életet nyer, pedig halál lett volna az elvárás. És Dánielnek azt mondják utolsó jókívánságként a veremebe dobás előtt, hogy a te Istened szabadítson meg téged. Ugyanezt mondták Jézusnak is a szenvedésében, hogy szabadítsad meg magad, ha tudod. Küldd el az angyalseregedet és szabadítsd meg magad. Csak az a különbség Dániel és Jézus története között, hogy Jézus maga is megszabadulhatott volna, de vállalta ezt a szenvedést. Őt nem szabadította meg az Atya, hogy viszont szabadulást hozzon mindenki

másnak, aki ott a téren hangosan kiabálta, hogy feszítsd meg, aki ítélkezően gyűlölettel volt felé, aki kitervelte, hogy elveszítsék. Azok az emberek ott Jézus perénél, mind azt kiáltották, hogy feszítsd meg, vessen el, halált. Jézust is bevádolták, mert zavarta őket a makulátlansága és a népszerűsége. És mégis értük mondja azt is Jézus, hogy meghalok, hogy ennek a világnak szabadulást hozzak, szabadulást az oroszlánok verméből. És mégis azt mondja ezekről az emberekről, hogy bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekednek. Ugyanaz történik, mint Dániel történetében, de itt az Atya mégis szeretetből ezekért az emberekért adja a fia életét. Krisztusnak hívják, felkentnek, szabadítónak, aki így hoz szabadulást, hogy magát adja értem. Úr lesz, mert legyőzi a halált, legyőzi a bűnt, legyőzi a gyűlöletet, a fukarságot, a történetet. Úr mindezek felett. Így lehet Úr az életünkben, ha mi magunk akarjuk, hogy ezek felett uralkodjon, ha mi magunk elfogadjuk, hogy ezek felett hatalma van. Ha elhisszük, hogy volt értelme annak, hogy eljöjjön és életét adja értünk. És miért Úr még? Mert újra és újra bizonyítja a hatalmát. Nemcsak Jézusban, de újra és újra. A 3-6 fejezetek is ezt erősítik. Míg a 3. fejezetben a tüzes kemencéből, addig a 6.-ban az oroszlánok verméből szabadul meg Isten gyermeke. Isten hatalmasabb mindennél. Minkdét történet Isten dicsőítésével zárul az esemény és Isten lesz mindenek felett való ÚR.

Végül pedig mit jelent, hogy Ő az Úr a háznál?

Mindenféleképpen reménységet a jelenre és a jövőre nézve. Ha hisszük, imádkozzuk, hogy Uram cselekedj, mert benned bízom, hiszek az uralmadban, akkor eltölt az a fajta hit, ami a nem láthatókban van, de Isten hatalmán és tettein alapszik. Másodszor reménység lehet, hogy Isten hatalmasabb minden kor uralkodójánál, vezérénel, befolyásos embereinél, birtoklóknál. A fő gondolat végig Dániel könyvében az, hogy Isten nemcsak a keresztyének Istene, hanem a világ ura is, bármit is gondolnak róla. Előre vetíti minden korra azt, hogy hiába lesznek nagyhatalmak, amik elnyomnak, amik uralkodnak Isten fog minden korban végső soron uralkodni. Dániel további látomásai is ezt világosítják meg a következő fejezetekben, hogy lesznek nagy uralkodók, (Róma / Babilon / Asszíria stb.) Jeruzsálem sokszor elesik, de Isten mindig visszaveszi ezeket és az ő népe megmarad. Isten hatalmasabb ma is minden kormányzáságnál, emberi hatalmasságnál, meghatározó vezetőknél. Mindenkinél és mindennél hatalmasabb a jelen életünkben. Két dolog ismétlődik Dániel könyvében: Egy minta és egy ígéret.

A minta, hogy minden emberi természet szörnyé tud és fog is változni a saját hatalmának túldimenzionálása miatt, hacsak fel nem ismeri Isten hatalmát és szabadítását. A másik egy ígéret: Bár sok szenvedés, pusztítás van körülöttünk, de lesz egy nap, amikor Isten minden hatalmat, minden fojtogatót elpusztít és lesöpör és csak az ő uralma marad meg véglegesen.

És buzdít a történet arra is, hogy higgyük, ha összefognak ellenünk, ha gyűlölnek minket, ha a felelősséget át akarják ránk hárítani, akkor is hatalmasabb Isten mindezeknél, akkor sem veszik el a remény, hogy ezzel a szabadítóval kapcsolatunk lehet imádságban. Az Atya lesz az, aki megtart, de nem mint őrző védő szolgálat. Hanem mint az a hatalom, ami minden értelmet felülhalad. Mit lehet tenni hát egy ilyen helyzetben, mint Dánielé? Felismerni, hogy ki az Úr a háznál és hozzá lépni oda őszintén, hogy Uram cselekedj, kérlek lépj be az életembe. Segítségül hívni, akiről az Apostoli hitvallásban valljuk, hogy mindenek felett való. Azaz imádkozni, annak ellenére, hogy ezt mások kihasználják, sőt ellene szólnak direkt. Hinni lehet.

És ne feledjük el sosem, amit Spurgeon is mondott erről: „a keresztyén ember nem tud nem megbotránkoztatni a mai világban”. Mert megbotránkoztató ennek a kultúrának az imádságban való hit, az Istenben való bizalom, a teremtésbe vetett meggyőződés, a halálon felüli feltámadás ereje, a nem látható dolgokban való bizalom. De mégis a hatalom Istennél van, hiába botránkoztat ez meg másokat.

Nemrég volt egy ifi konferencia Budapesten, aminek az volt a címe: Tiéd az ország. Ez elég jól hangzik egy fiatal számára, voltak is jó sokan, de az idézet a Miatyánkból van és mennyire kifejező, hogy ezt mondhatjuk az igehirdetés végén, de az Istentiszteletünk végén is az Úri imádságban: Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké. Ámen!

(Ablonczy Áron)